

Nr. 123

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek dnia 3 maja 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeń, ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk. 60.00

Miesięcznie „ 20.00

za roznośnienie

60 fen. miesięcznie.

Z przesyłką poczt.

Kwartalnie Mk. 69.00

Miesięcznie „ 23.00

Po za Łodzią egz. 90 f.

w Ameryce 1/2 dolara

miesięcznie.

KALENDARZYK.

Poniedz. 3 Znal. Krz. Sm.

Wtorek 4 Florjana M.

Sroda 5 Piusa V P. W.

REDAKCJA

w ŁODZI.

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem m 2,50 w tekście m. 3. za tekstem 2 mk. nekrologi mk 1,50 za wiersz petitowy. Drobnie ogłoszenia 40 fenig za wyraz Komunikaty mk. 3.—, Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc drożej. Ogłoszenia zagraniczne 50 proc drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi i tylko na 2, 4, lub 6 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Naród żąda uchwalenia konstytucji

Zajęcie Kijowa.

(od własnego korespondenta).

WARSZAWA 2 V. Rozeszła się tu pogłoska późnym wieczorem, że wojska nasze już od rana zajęły Kijów.

Urzędowego potwierdzenia tej wiadomości dotąd nie mamy.

WARSZAWA 2 V. Wojska polskie miały wejść do Kijowa od strony północno-Zachodniej szlakiem na północ od Radomyśla.

Kijów zajął Bolesław Chrobry w 1017 roku.

W 1240 roku podczas pamiętnego najścia mongolów (tatarów) został doszczętnie spalony i nigdy już swojej świetności nie odzyskał.

Pod panowaniem mongolskim pozostawał do roku 1320, w którym to czasie zajął go G. dymin książę litewski. W 1471 r. po śmierci ostatniego potomka

Gajmina księcia Szymona Otlekowicza został włączony do Polski i przemianowany na miasto województwa kijowskiego.

Odpadł od Rzeczypospolitej na zasadzie traktatu pokoju grzym. Iłowskiego, zawartego 1686 r. Dziś w 600 rocznicę uwalniają znow Kijów gorzej niż od mongolskiej niewoli — polacy.

WARSZAWA 2 5. (wł) Przypuszczają, że dowództwo o wzięciu Kijowa chce obwieścić dopiero podczas uroczystości Trzeciego Maja.

WARSZAWA. 2 5. Równocześnie ofenzywa polska posuwa się na Fastów i Wasilków w niesłychanym tempie. Oficerowie sztabowi proszą się o zezwolenie kierownictwa oddziałami na froncie.

Mówią, że adjutant Piłsudskiego — młody Radziwiłł, jako szef sztabu siadłszy na konia sam poprowadził oddział na Malin i w walce tej poległ bohaterską śmiercią.

Zajęcie Fastowa.

Olbrzymia zdobycz wojenna. Niezwykłe bohaterstwo wojsk naszych. Śmierć adjutanta Wodza Naczelnego.

Warszawa. 2-5 (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich. W dalszym pościgu za nieprzyjacielem zwycięskie nasze wojska dnia 1 maja zdobyły stację kolejową Chwastów (Fastów.) Zestawienie ogólnej zdobyczy w przeciągu operacji od dnia 25-4 do 1-5 wykazują 25,000 jenców, 120 dział. 418 karabinów maszynowych, 2 pociągi pancerne, 2 auta pancerne, 2 czołgi, 3 aeroplany, 3 stacje radiotelegraficzne, znaczną ilość parowozów i wagonów oraz obfite składy artyleryjskie, techniczne, magazynowe i magazyny żywnościowe.

Cyfry te są najlepszą miarą osiągniętego zwycięstwa.

Cały bieg operacji, prowadzonych na ob-

szarze od Prypeci do Dniestrwu obfituje w liczne momenty niezwykłego bohaterstwa i poświęcenia naszych oddziałów. Niektóre z nich będą później podane:

W krwawej walce o Malin, kierując osobiście obroną stacji, uporczywie atakowanej przez wyborowe oddziały bolszewickie, zginął śmiercią bohaterską szef sztabu jednej z brygad jazdy, adjutant Naczelnego Wodza rotmistrz Radziwiłł, przy zdobyciu zaś Chwastowa dowódca batalionu 5 pułku piechoty legionów kapitan Młot-Skwarczyński.

Na północnym odcinku Polesia i na Białorusi utarczki wywiadowczych oddziałów. pułkownik szt. gen. Kuliński.

25,000 ludzi. W Zabrze sforsowało pochod około 80,000 osób, było reprezentowanych przeszło 120 towarzystw ze sztandarami.

W Rybniku trwał pochod przeszło 2 godziny, w uczestniczyło w nim z górą 50,000 osób. Tłumy wznosiły wszędzie okrzyki na cześć Polski, Górnego Śląska, Naczelnika Państwa i p. Korfańskiego.

W Raciborzu zorganizowane bandy niemieckie usiłowały rozbić pochod. Kiedy Polacy skierowali się ku siedzibie władz koalicyjnych Sicherheitswehr zdobyła białej broni, broniąc im dostępu. Przed siedzibą komisji koalicyjnej przyszło do bójki z Niemcami, przyczem zorganizowani siepacze niemieccy zranili 8 Polaków. Polacy wrócili pod osłoną włoskich żołnierzy do gmachu Strzechy. Polska ludność pow. Raciborskiego protestuje energicznie przeciwko niemieckim bezprawiom, domaga się stanowczo natychmiastowego rozwiązania Sicherheitswehru i niemieckich bojówek.

W OLESNIE rzuciły się niemieckie bojówki na Polaków, a seminarzyści niemieccy wraz z polską zrzucali w kierunku pochodu kamieniami i wyrwali sztandary polskie. W czasie starcia 3 Polaków raniono, przyczem jednakże pobito i Niemców. Dopiero wojsko francuskie opróżniło Rynek i przywróciło spokój.

OPOLE. Z całego powiatu napływały od rana liczne tłumy ludności, aby wziąć udział w uroczystym pochodzie na cześć konstytucji 3 maja. Zebrało się około 20,000 ludzi. Sicherheitswehr, niemieckie cywilne bojówki zawczasu obsadziły wszystkie drogi i wejścia do miasta, aby nie wpuścić Polaków. Na zbierające się w mieście do pochodu gromady ludu polskiego napadły bandy niemieckie i wraz z zieloną policją poczęły je bić. Następnie tłum Niemców rzucił się na konsulat polski i zerwał białego orła. Wobec gwałtów niemieckich ludność polska chwyciła się sameobrony.

Przyszło do zaciętych bójek, w czasie których kilkanaście osób zraniono. Wobec niesłychanego teroru zorganizowanych band niemieckich sprowadzonych z poza linii demarkacyjnej pochod polski nie mógł się odbyć. Ludność polska pow. Opolskiego domaga się od władz okupacyjnych energicznych środków przeciwko rozwydrzonym bojówkom niemieckim, które w oczach komisji koalicyjnej w porozumieniu z Sicherheitswehrem bezkarnie rozbijają spokojną ludność polską.

3-ci maj na Górnym Śląsku.

Tłumy polskie manifestują. Starcia z bojówkami niemieckimi.

Z Bytomia komunikują, iż w myśl instrukcji Komisarjatu polskiego odbyły się w dniu wczorajszym pochodynarodowe z racji rocznicy konstytucji 3-go maja.

W BYTOMIU brało w pochodzie udział około 30,000 ludzi. Niesiono przeszło 250 sztandarów. W Katowicach brało udział około 145,000 ludzi 20,000 dzieci. W Hucie Królewskiej stanęło do pochodu około

Czego żądamy od konstytucji?

konstytucja 3-go maja. Obecnie czekamy na nową konstytucję. Doremnie wołania narodu o nową konstytucję. Prawa inteligencji. Przyszły Sejm nie może mieć analfabetów.

Naród polski, jak zaznaczyliśmy już, doznał pewnego zawodu. Cekał na konstytucję nową i sądził, że dnia 3-go maja zostanie odczytany jej projekt, ale to tylko było snem, przyjemnym marzeniem, które rozwiało się. Poród konstytucji idzie naszemu sejmowi ciężko i potrzeba chyba będzie sprowdzić znakomitego cępurę, który odpowiednio cięciem przyszłości ukazuje się tego noworodka na świecie.

A przecież zdawałoby się, że kto ma przed sobą cały szereg uchwał konstytucyjnych, kto zna duszę polskiego narodu, temu przecież budowa nowego dzieła nie powinna przedstawiać tak wielkich trudności, tembardziej, że posiadamy 3 własne konstytucje.

Nie wzorując się na twórcach nam narzuconych przez Napoleona „Charta constitutionnelle”, wydanej w Warszawie w 1815 roku, ani na konstytucji cara Aleksandra podpisanej 27 listopada 1815 roku, pozostajemy nam jako drogowskaz konstytucja 3-go maja.

Główne punkty wytyczne tej konstytucji potrzebują dziś omówienia i nowego opracowania, ale te główne punkty istnieć muszą.

Religii katolickiej nikt z kraju usunąć nie może na plan drugi, więc i ten pierwszy artykuł konstytucji „Trzeciego maja” nie wieknie może uleść reformie, tembardziej, że już w końcu XVIII stulecia zabezpieczał wolność dla wszystkich religii i obrządków. Szlachta już prawnie nie istnieje, ziemianie nie posiadają specjalnych przywilejów, za to wytworzył się nowy stan inteligencji, którą konstytucja nowa musi specjalną otoczyć opieką.

Ziemi niewolno bez zezwolenia Sejmu nabywać niepolakom. w miastach realność mogą posiadać tylko polacy, lub zagraniczni instytucje, ale, te powinny uzyskać zezwolenie rządu.

Mieszczanie otrzymali już wszystkie przywileje i z nich korzystają, ale dzięki moskiewskiej i austrijskiej robocie, miasta nasze wskutek zarządzenia straciły charakter polski. Zaleli miasta obcokrajowcy, a bardziej jeszcze „neutralni” tak, że ludność polska została w mniejszości. Rady nasze bardziej do kachalów niż do polskich rad są podobne.

Konstytucja musi dbać o to, aby charakter miast naszych był bardziej polski, niż obecny. Idąc za postępowaniem czasu przyjmijmy nawet, w tej mierze hasło głoszone przez socjalistów.

Jeżeli oprzemy się na niem, to „neutralni” powinni posiadać w naszych miastach tylko 14 procent domów, 14 procent sklepów i zakładów ogólnych, 14 procent fabryk i warsztatów rzemieślniczych to jest tyle ilu ich mieszka procentowo w naszym kraju.

Idę nawet dalej, że 14 procent domów w mieście należy się im na wszystkich ulicach, nie tak jak to było w Warszawie w końcu XVIII wieku, gdzie im pozwolono mieszkać za miastem — przy ulicy, która dziś nosi nazwę

Aiei Jeruzolimskiej, a były inne miasta w Polsce, posiadające przywileje, zabraniające w nic dobytu żydom (Żywiec.)

Chłopie nie mam co pisać, temu trzeba dać ziemię, zaczynając osiedlenie jego od kresów. Działki jednak powinny być nie mniejsze niż 10 morgowe, w dodatku niepodzielne i posiadać zastrzeżenie, że w obce ręce przejść nie mogą. Ewolucja jednak powinna przyjść stopniowo. Rząd musi być odpowiedzialnym przed Sejmem, Sejm chciałibyśmy mieć dwuizbowy, postem nie będzie młodszy niż lat 28 i powinien posiadać wykształcenie co najmniej, równe średniemu na pierwsze lata chociażby równe 4-em klasom. Ilość posłów wypadłoby ograniczyć do 2 na milion. Próz tego posłowie stali jak to członkowie wyższych zakładów naukowych, biskupi, prezydenci stolic. Konstytucja ulegałaby rewizji co lat 10 lub 15.

Prezydent posiadałby prawa te same, co prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej, Szwajcarskiej lub Stanów Zjednoczonych.

Sprawiedliwość powinna uzyskać, zwłaszcza w kwestjach karnych jak jaknajrychlej nowy statut. Przywileje są bardzo duże, więc dobrze byłoby aby ustanowiono specjalną komisję w Senacie dla nadzoru nad głównymi wykonawcami.

Z prezydentem równomiernie powinien być wybierany jego zastępca. Nie pożądanem byłoby, aby powróciła elekcja „virilim”, czyli wszystkimi głosami. Lepiej byłoby gdyby gminy wybierały delegatów do powiatów, gdzieby już ustanawiano wyborców. Wyborcy powiatowi wybieraliby trzy-czwarte głosami prezydenta.

Siła zbrojna powinna być nie liczna i wystarczać tylko na potrzeby państwa.

Zato zapasowych żołnierzy zdolnych do powołania wypadłoby mieć jak najwięcej. Można to stworzyć przez zakładanie stowarzyszeń sportowych.

Szkolnictwo ma być polskie, a nauka przymusowa i dobrze postawiona.

Oto w głównych zarysach zasady żądań Polaków. Na tych zasadach nie trudno pobrać gmach konstytucyjny, który potem wieki będą wykończyły. Nie ma bowiem takiego przedmiotu na świecie, któryby człowiek zdziałał od razu tak doskonale, jak natura wykończyła świat cały... chociaż i w tym świecie dzieją się nieustannie ewolucje.

Tak więc, budując konstytucję która najwięcej miejsc w zarządzie kraju zostawi inteligencji, wzhiesimy znów piękny pomnik rozumowi politycznemu polskiemu.

Takiej jednak konstytucji narazie nie możemy się spodziewać.

Stworzy ją dopiero przyszłość, dziś jednak musimy głośno wołać „Sejmie daj nam jak najrychlej jaką chcesz konstytucję.”

Naród tego żądał

XX

do uszeregowania, to grupa druga pragnie pozostać przy dotychczasowym stanie.

WYBRYKI TŁUMU.

NAUEN. 25. (PAT) Thun zawładnął i spalił na Dnieprze materiały wojenne złożone tam, a mające służyć do utworzenia obozu wojskowego.

WĘGIEL AMERYKANSKI DLA EUROPY.

LONDYN. 25. (PAT) „Temps” podaje, że przygotowana jest wielka liczba okrętów dla przewozu węgla amerykańskiego do Europy, a w szczególności do Francji i Włoch.

W DEMOKRATYCZNEJ AMERYCE.

LONDYN. 25. (PAT) Havas. Władze w Nowym Jorku przedsięwzięły zarządzenia nadzwyczajne w celu zapobieżenia manifestacjom w dniu 1 maja.

PETROGRAD — LENINOGRAD.

POLDHU. 25. (PAT) Ze Sztokholmu nadchodzi wiadomości, że nazwa Piotrogród zostanie zamieniona na Leninogród celem uczczenia rocznicy urodzin Lenina.

CHOROBA LLOYD GEORGE'A.

POLDHU. 25. (PAT) Lloyd George zachorował na bronchitis i pozostaje przez kilka dni w łóżku.

LOTWA ZAWIERA POKÓJ Z NIEMCAMI.

LINGBY. 25. (PAT) „Berliner Localanzeiger” donosi o zawarciu pokoju między Niemcami a Łotwą. Niemcy zobowiązały się podobno zapłacić milion marek odszkodowania i oddać pewną liczbę lokomotyw.

KOOPERATYWY ROSYJSKIE ZAMIERZAJĄ HANDLOWAĆ Z GRECJĄ.

KOPENHAGA. 25. (PAT) Przedstawiciele kooperatyw rosyjskich oraz reprezentanci międzynarodowego handlu i przemysłu podpisali ugodę, mającą przygotować wznowienie stosunków handlowych z Grecją. Układ ten zawiera paragraf dotyczący zapłaty przez Rosję długów zagranicznych.

Pałestyna dla żydów.

NAUEN. 15. (PAT) Radjo. Na wielkim zgromadzeniu sjonistów berlińskich uchwalono rezolucję wyrażającą gorące podziękowanie konferencji w San Remo za jej uchwałę zwrócenia ojbystego pod opiekę Anglii. Uchwała ta jest decydującym punktem zwrotnym w dziejach żydostwa. Zgromadzenie postanowiło użyć wszelkich sił dla odbudowy państwa Izraelskiego i wezwać wszystkich żydów niemieckich do wspólnej pracy w tej budowie.

ZYDZI U MINISTRÓW.

W przeciągu kilku dni bawiła w Warszawie delegacja sjonistów galicyjskich, która odwiedziła premiera Skulskiego, oraz ministrów: oświaty, kolei i poczty. Wszyscy ministrowie, podług prasy żargonowej, obiecali rozważyć pretensje, przedstawione przez delegację i zająć się na najbliższych posiedzeniach Rady Ministrów.

Czy Rada Ministrów istotnie nie ma ważniejszych spraw do załatwienia?

STRASZNE POŁOŻENIE LUDNOŚCI WIEDNIA I AUSTRII.

Z Wiednia donoszą: Statystyka austriacka wykazuje wprost niebawale postępy tuberkulozy. W końcu roku 1919 wszystkie lazarety były przepełnione tuberkulicznymi. 80 do 85 proc. dzieci robotników i klas średnich jest chorych, wewnętrzne urządzenia szpitalne przestały prawie istnieć, a lekarstw zabrakło zupełnie.

Słynny dobroczyńca amerykański Hoover dostarcza pożywienia i ubrań dla 270 do 300 tys. dzieci. Prywatne komitety dobroczynne czynią także bardzo wiele dobrego. Jednakże to wszystko nie wystarczy, jeżeli Anglia i Stany Zjednoczone nie podniosą dowozu żywności, a to głównie do stolicy, gdyż Wiedeń równa się liczbą ludności Paryżowi.

Dookoła zagadnień polityki światowej.

DIEB — LOMATA UKRAIŃSKI.

WIEDEN. 25. W. B. K. donosi. Przebywającemu w Wiedniu dyplomatycznemu kurjerowi ukraińskiemu Glausmanowi, skradł dzisiejszej nocy jego kolega dyplomatyczny ukraiński kurjer Granowski w jednym z hoteli wiedeńskich kilka pakietów wartości kilku milionów koron.

Granowski uciekł. Poszkodowane jest państwo ukraińskie. Jeden ze skradzionych pakietów pochodzi od ukraińskiego poselstwa w Wiedniu.

WYDANIE STEROWCA.

PARYŻ. 25. (PAT) Za kilka tygodni Niemcy wydadzą Francji sterowiec „72”, który będzie przewoźniczo umieszczony w Mobilie. (Jest to sterowiec nowego typu, o zachowanie tajemnicy budowy b. zabiegali Niemcy. Przyp. Red.)

OBRONA PRZED STRAJKAMI.

PARYŻ. 25. (PAT) Z Lille donoszą, iż zorganizowano tam związek obywatelski. Podobny do powstałych w wielu miastach francuskich, a mający na celu zapewnienie obsługi instytucjom użyteczności publicznej w razie strajku.

Rozłam w komunie moskiewskiej

PARYŻ. 15. (PAT) Ze Sztokholmu donoszą. Korespondent Dagens Nyheter w Helsingforsie dowiaduje się z Moskwy o kompletnym rozłamie w łonie centralnego komitetu komunistycznego. W komitecie tym utworzyły się 2 grupy. W skład jednej wchodzi Lenin, Trocki i Duszarin. Podczas gdy grupa ta skłonna jest

Wykrycie składów paskarskich,

S) Na skutek wydanego polecenia przez Główny urząd walki z lichwą i spekulacją, komenda policji państwowej w Łodzi dokonała wczoraj nagłej rewizji w obrzymich składach papieru znanego tutaj żyda przemysłowca Arona Tybera, który prowadził interes na wielką skalę.

Składy Tybera mieszczą się w domu przy ul. Piotrkowskiej 49 na parterze i na piętrach oficyny z prawej strony, oraz w suterrenach pod tą oficyną, a niezależnie od tego w głębokich piwnicach pod gmachem Synagogi, do których wejście prowadzi od ulicy Zielonej.

Uruchomione oddziały policji otoczyły nieruchomość, a grono funkcjonariuszy dokonało na razie powierzchownej rewizji, znalazłszy obrzynie zapasy różnorodnego gatunku i rodzaju papieru, oraz innych towarów, nie należących do branży papierowej.

Głębokie sutereny pod posesie przy ul.

Piotrkowskiej 49 połączone są ze składem pod ślepieniami Synagogi. W suterrenach tych zaprowadzone są wagoniki, które rozwoziły na szynach w trzech kierunkach nagromadzone towary z jednego miejsca na drugie.

Ponieważ Główny urząd walki z lichwą i spekulacją posiada dane, że Aron Tyber trudnił się paskarstwem i w celu spekulacyjnych gromadził towar, przeto zażądał od komendy policji zasekwestrowania całkowitego wszelkich zapasów papieru i towarów, znajdującym się nie tylko w składach, lecz i w sklepie frontowym w tymże domu.

Szczegółowa rewizja dokonana będzie w tych dniach.

Na razie oplotczowano składy i sklep Tybera, a obok nich postawiono straż policyjną.

Aron Tyber, znany jest w Łodzi jako milioner, który dorobił się w ostatnich latach fortuny.

ZGON NADRABINA

a) Zmarł w mieście naszym nadrabin Lajzer Freistman, w wieku lat 58, dotknięty chorobą płuc. Zmarły przez dziesięć lat był rabinem w Radomiu, następnie 15 lat w Żelechowie, dwa lat nadrabinem w Warszawie, a ostatnio w ciągu 6 i pół lat w Łodzi.

Pogrzeb odbył się wczoraj, przy udziale tłumy wyznawców. Zjechało wielu rabinów i delegacji różnych gmin w Polsce. Nad zwłokami przemawiał kilka osób.

Zupełnie jak w kinematografie.

Kto dokonał kradzieży 500 000 Mk. w hotelu „Polonia” w Krakowie.

Przed kilku dniami popełniono w hotelu „Polonia” w Krakowie obrzynie kradzież. Jakis sprytny złodziej skradł pewnemu podróżnemu z walizy przeszło 500 000 marek. Ponieważ w tym czasie kręcił się po korytarzach hotelu pewien francuski żołnierz, podejrzenie padło na niejakiego Lucjana Renada vel Lavergne, który przed kilku dniami zbiegł po popełnieniu szeregu kradzieży w Warszawie, Wiedniu i innych miastach, Rysopis, jaki podała służba hotelowa w „Polonii”, zgadza się z rysunkiem Renada.

Renad skazany na karę 5 lat ciężkiego więzienia i degradację wojskową za kilka kradzieży i nieprawne noszenie oznak aspiranta oficerskiego, po wyroku, w drodze do Francji, gdzie miał odsiadywać karę, zdołał zbiec z pociągu w Wiedniu, pod przybranem nazwiskiem Lavergne.

W mieście tem w kasynie w „Monte Carlo” nie zapłacił rachunku w kwocie 1214 koron.

Aresztowany i zamknięty w aresztach przy misji wojskowej francuskiej, zdołał stamtąd uciec.

Przyjęty wraz z żołnierzem Collet do pociągu wojskowego szwajcarskiego, okradł w Lunderburgu pioniera Gerbera, któremu oprócz gotówki zabrał dwa pistolety.

Dalej okradł porucznika Buchlera, jadącego z nim w tym samym przedziale, ale złapanym na gorącym uczynku, został aresztowany.

Po aresztowaniu misja francuska wysłała Renada z Wiednia do Polski. W Trzebini, upoiwszy komendanta pociągu, porucznika polskiego, okradł go, zabierając mu portfel zawierający 6206 franków, 6000 koron, franki szwajc. i liry.

Aresztowany i odstawiony najpierw do więzienia cywilnego, a potem do biur misji francuskiej w Krakowie, wysłany został do Warszawy pod eskortą francuską. W Noworadomsku zdołał uciec, okradłszy konwojującego oficera. Od tego dnia t. j. od 20 marca ślad po nim zaginął. Kolega jego Collet został aresztowany przed kilku dniami i oświadczył, że Renad „bawi” w Krakowie.

Z WARSZAWY.

— Kinematografowanie żydów.

Do Warszawy przyjechał jakis nowy delegat jeszcze jednego amerykańsko-żydowskiego komitetu w celu dokonania zdjęć kinematograficznych z życia ludności żydowskiej w naszym kraju.

Delegat ów przywiózł z sobą wszelkie potrzebne w tym celu aparaty i niezbędne narzędzia.

Ma on podobno zwiedzić różne miasta i miasteczka w Kongresówce, Małopolsce i na Litwie.

Dotychczas niewiadomo jaki jest istotny cel tego nowego przedsięwzięcia.

— Aresztowanie defraudanta.

Aresztowano referenta departamentu gospodarczego w ministerjum wojny, Eugenjusza Górskiego pod zarzutem sprzeniewierzenia 10 000 marek pomocy dzieciom w Wołkowyskach. Aresztowanie nastąpiło na skutek skargi prezesa tego komitetu, gdzie Eugenjusz Górski pełnił dawniej obowiązki kierownika.

KRONIKA.

Z OKAZJI OBCHODU 3-go MAJA.

a) Pod egidą komitetu plebiscytowego Tow. śpiewacze imienia Moniuszki urządziło wczoraj o godz. 3-iej po poł. w teatrze przy ul. Cegielnianej przedstawienie z okazji obchodu 3-go maja. Publiczność wypełniła widowie. Słowo wstępne wygłosił prof. Żukowski, który w referacie swoim przedstawił przyczyny upadku narodów w starożytności, następnie przeszedł do historii upadku Polski, w krótkich rysach scharakteryzował znaczenie Konstytucji 3-go Maja, dla czego dziś obchodzimy święto narodowe 3-go Maja pod znakiem plebiscytu, wreszcie podkreślił doniosłość pozyskania dla Polski ziem plebiscytowych.

Chór męski pod batutą Miłka wykonał szereg pieśni narodowych. Drugą część programu stanowiła dwuaktowa baśń dramatyczna Or-Ota „Zabi Król” w wykonaniu sił amatorskich.

O WARMII.

a) Pod przewodnictwem p. L. Chwalbińskiego, odbyło się zebranie Komitetu plebiscytowego, na którym ks. Józef Gogolewski zdawał relację z pobytu swego na Warmji. Dowiedziano się, że sprawa akcji plebiscytowej przedstawia się dla nas niekorzystnie.

Przypisać to należy działaniu Niemców, którzy wszelkimi siłami starają się przeciągnąć na swoją stronę ludność tamtejszą. Na cele agitacyjne i propagandę na Warmji zgromadzili 700 milionów marek, a dla skutecznego wyniku podjętej akcji wydają różne odezwy, urządzają wiece, na których przedstawiają miejscowej ludności w najniekorzystniejszym świetle położenie Polski, posilując się argumentami, iż panuje ustawicznie bezład, dezorganizacja, próżniactwo, zachłanność sprawy, brak funduszy, strajki, głód i nędza.

Słowem, starają się wpajać w tamtejszą ludność plebiscytową, że teraźniejsze położenie Polski jest

rozpaczliwe, bez wyjścia.

Jeżeli więc, nie będzie z naszej strony podjęta natychmiast energiczna akcja, Warmja może być dla Polski całkiem straconą.

Zwrócił on również uwagę, że panujące obecnie stosunki na Warmji wpłynąć mogą niekorzystnie na na akcję plebiscytową na Górnym Śląsku.

Dla tego tu działacze należy szybko i gromadzić jaknajwiększe fundusze. Jedynym ratunkiem byłoby, zdaniem ks. Gogolewskiego, przesunięcie jaknajdalej terminu głosowania plebiscytowego i wezwanie społeczeństwa do ofiarności na cele walki z propagandą niemiecką.

ZMIANA PASTORA.

a) Konsystorz ewangelicki w Warszawie zawiązał z urzędu parafji ewangelicko-augsburskiej w Zgierzu zarządu parafji ewangelicko-augsburskiej w Zgierzu pastora Seriniego na czasowego administratora tej parafji powołany został pastor Buse z Aleksandrowa.

SWIADECTWO NA BRON.

a) Mieszkańcy powiatu łódzkiego, życzący sobie posiadać zezwolenie na prawo posiadania broni winni złożyć podanie do 31 maja w Starostwie powiatu łódzkiego. Po tym terminie zezwolenia wydawane nie będą, a posiadana przez nich broń ulegnie konfiskacie, przyczem właściciele jej pociągnięci będą do odpowiedzialności.

POKRZYWDZONA KSIĘGARNIA.

a) Ekspedjent firmy księgarskiej w Łodzi, L. Fiszera, przy ul. Piotrkowskiej 47, Otto Miller, przywłaszczył sobie kilka tysięcy marek, zbiegł.

WYKRYCIE POTAJEMNEJ GORZELNI.

a) Policja na powiat łódzki wykryła w Ghojnach, przy ul. Pryncypalnej nr. 17 potajemną gorzelnię, prowadzoną przez Lucjana Śniadego i Michalinę Pawłowską. Winnych aresztowano.

ś. p.

Antonina z Żurkowskich

CYNARSKA

włowa po ś. p. Janie urzędniku Banku Handlowego,

po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu w dniu 30 kwietnia 1920 roku. Na bożeństwo żałobne za Jej duszę zostanie odprawione w kaplicy przedpogrzebowej przy kościele Sw. Krzyża we wtorek dnia 4 maja r. b., o godz. 6-iej wieczorem z tejże kaplicy na stacje Łódź-Kaliska, dla pochowania ich w grobie rodzinnym w Warszawie.

O powyższem zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku.

Synowie, synowa i wnuki.

„UNION”

Benedykta, 2

Najtańsze Źródło

ZAKUPU WSZELKICH TOWARÓW

BAWEŁNIANYCH, MANUFAKTURY I GOTOWEJ GARDEROBY.

PRZYJMUJE W KOMIS I KUPUJE TOWA-

RY I PRZEDMIOTY,

ZDOLNOŚĆ kredytowa i stan majątkowy firm i osób. Najszystsze i najdokładniejsze informacje daje „CONFIDENTIA”, BIURO Wywiadowcze, Połączonych Organizacji Gospodarczych i Banków polskich Szkoła 10, Warszawa. Ceny wyw. 50-60 i 100-250 Mk. 1140-4.

Najtańszy rabat

na wódkach ustępuje

Dom Handlowy

R. Pfeiffer

Nawrot 13

1407

Tow. Pożyczkowo-Oszczędnościowe

„Pomoc”

1408-1

Piotrkowska 309 (Górny Rynek)

przyjmuje oszczędności i wydaje pożyczki do 5000 mk. Biuro otwarte we wtorki i piątki od godz. 6 do 8.

Kupimy kocioł

w dobrym stanie, 16 atm 150 metr z przegrzewaczem,

Oferty Spółka Producentów Krochmalu, Warszawa Kopernika 30.

KUPUJĘ

placę najlepsze ceny za złoto, srebro, brylanty, garderobę, bieliznę, kapy pluszowe, oraz kwity lombardowe. Proszę się przekonać Zachodnia 32, poprzeczna oficyna, I p., m. 1

L. MILICH

970-1

Do sprzedania

100 ctr. marchwi czerwonej (K A R O T Y) Wiadomość administracja Dom. „Łask” p. Łask.

1400.3

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep

dobrze prosperujący kolonialny pod firmą MOKKA w Piotrkowie ul. Kaliska

1409

Brojne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Ważne dla wszystkich a w szczególności dla kooperatyw i spółek rolniczych. Taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym! Resztki i odzież na męskie ubrania fabryki Leonarda i innych. Szwioty, korty, wełna na kostiumy, spodniczki i bluski, etami na białą i kolorową, batysty. Białe towary, płócienna na wyspy, pościel surówka, cągi oraz inne. Kilińskiego 40, (Wiszewska) m. 10, II piętro, front z prawa n w p. 4378-5

A.A.A. Kupuję zakłady foka-we, karakulowe i różne męskie futra. Placę najlepiej S. Grosman, Piotrkowska 24. 4485-32

A Sprzedam krzesła ogrodowe, automat muzyczny, aparat piwny, oraz inne meble. Piotrkowska 108. Przeździec. 4417-5

Chomąta angielskie mało używane, wyjazdowe do sprzedania. Wiadomość; Piotrkowska 4, kwiaciarnia. 4558-3

Do sprzedania okazynie dom drewniany w dobrym stanie o 12 mieszkaniach w Pabjanicach, ul. Fabryczna 21. 4615-2

Dom sprzedam murowany o 40 mieszkaniach; oświetlenie elektryczne, warunki dogodne. Fabryczna № 3, mieszkania 53 II piętro, oficyna, Barański. 2

Do sprzedania w Zgierzu, dom murowany z przyległym gruntem; wiadomość, ul. Sieradzka 21, Antoni Wałęsiński. n w 4633-2

Jest do sprzedania torfiarka ręczna nowa z powodu zmiany interesu w Łodzi Obywatelska 45 także do sprzedania 415 pastewnych buraków. n. w. 4644-2

Jest do sprzedania osiołek (klacz 2 letnia); wiadomość u cukierki T. Szaniawskiego. s n w 4660-2

Kupuję stare skrzypce polskie i kolekcję instrumentów. Składowa 31, Tandecki. 4630-3

Lodownia do sprzedania. Gubernatorska 27, mleczarnia. 4617-2

Meble sprzedam. Zachodnia 18 parter, od 10-12 i od 5-7 prócz świąt. 4625-3

Meble nowe i używane sprzedaje po cenie najtańszej Orla 23, stolarnia. Co 2-gi dzień. 4352-2

A.A.A. Dwaśal Wielki wybór fasonów oraz duży wybór pantofli prónelowych i płóciennych w kolorach poleca; Magazyn obuwia J. Janiec, Andrzeja 24. n p c n 4613-4

A Freblanki, ochroniarci, bonny, gospodynie otrzymają korzystne posady. Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 109. 4618-6

Kucharka z długoletnią praktyką poszukuje pracy. Przejazd 68, m. 9. 4608-2

Samotny, lat 35, poszukuje miejsca portjera; władam językami polskim i niemieckim. Zgłoszenia sub „A. K” do Rozwoju. 4619-2

Do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią, ładnie umeblowane. Wiadomość; św. Jerzego 20, Pajchert. 4540-2

Gospodyni potrzebna do gospodarstwa na wieś od czerwca. Oferty piśmienne pod adresem: Pruszków, poczta Łask, Jakubowski. 4571-2

Dr. medycyny
Tad. BARANOWSKI
LEKARZ DENTYSTA,
operator i specjalista w chorobach jamy ustnej i zębów
przyjmuje od godz. 1-3 5-
Zachodnia 67, I p. (róg Zielonej)
8824

Przyjechał z Rosji
Starszy felczer
M. Klemecki
zamieszkuje w Łodzi,
Piotrkowska 94.
godz. przyj. od 9-1 i od 4-7

Potrzebna zdolna mamka
Zosić się do kliniki
Benedykta (ul. 6-go Sierpnia) Nr. 17.
1396-3

Szofer
z kiloletnią praktyką poszukuje posady Of. A. 120
1961-

Potrzebna podręczna i uczona do sztucznych kwiatów zaraz. Piotrkowska 174, mies. 16. s n w 4602-3

Przybiłak się pies czarny, sy; odebrać można Franciszkańska 33, restauracja, zwrócić kosztów. 4587-2

Dziś
PRZEDSTAWIENIE
dla dzieci i młodzieży
Początek: o g. 3.15 p.p.
Ceny miejsc od Mr. 1.90.

Zagubione dokumenty
Zdzienicki Antoni zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Milsza 61. 4502-2

Nowakowska Stanisława zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi Piotrkowska 109. 4538-2

Wywanda i Lidja Kopiczke zagubiły paszporty niemieckie wydane w Łodzi Wólczajska 255. 4596-2

Rozwadowska Marta zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 4581-2

Natalja Dymkowska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi Brzezińska 101. 4556-2

Łomiński Józef zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Konstanyńska 41. 4568-2

Zarzycki Stefan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Al I-go Maja 34. 4624-3

Jachowicz Stefan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Czyczach. N-Zarzdwska 51 4622-

Wileczyńska Anna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi Kałna 60. 4631-3

Wywanda i Henryk Market zagubiły paszporty niemieckie wydane w Łodzi Piotrkowska № 118. 4618-3

CUKIER

mogą dzisiaj
spożywać
tylko
paskarzy.

Dla tych, których na to nie stać

SKLEPY
Warszawskiego
Ziemiańskiego
T-wa Mleczarskiego
ostały zaopatrzone w mleko skondensowane.

1382-3

Potrzebna zaraz zdolna kucharzka. Średnia 26, N. Sobocińska. 4562-2